

»Stríðið« í Kristiliga Fólkaflokkinum

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytni fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teignum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevíni.

Aftaná at landsstýrissamgongan varð skipað í januar, hevur Adolf Hansen roynt at billa fólk inn, at nakrir persónar (áttingarnir), hava tikið valdið í Kristiliga Fólkaflokkinum, Framburðs- og Fiskivinnuflokkinum, og at Adolf Hansen av somu »áttingum« er settur uttanfyri.

Eg kom uppi Framburðsflokkinn áðrenn flokkurin í 1978 legði saman við teimum, sum ætlaðu at stovna fiskivinnuflokk.

Stóran part av tíðini havi eg luttið í felagsarbeiði innan flokkinn, og á fundinum 3., 4., og 8. januar í ár, var eg fundarstjóri.

Eg skal tí royna at greiða nærri frá hesum máli:

Í 1978 samdust Kjartan Mohr og Adolf Hansen um, at útróðrarmenn skuldu koma uppi flokkinn, og at flokkurin hereftir skuldi eita Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin.

Hetta hendi aftaná at Adolf hevði verið formaður í Meginfelag Útróðrarmanna í nøkur ár.

Í 1980 komu aftur nýggjar kreftir uppi flokkinn, og fleiri av hesum vóru á lista floksins sama ár.

Í 1984 varð langa navnið gjørt uppafur longri, tá »Kristiliga Fólkaflokkurin« kom at standa frammanfyri gamla navnið. Navnabroytingin varð gjørd aftaná samráðingar millum N. P. Danielsen og Adolf Hansen. Adolf koyrdi øll onnur uppskot burtur, og segði at vit skuldu atkvøða ja ella nei, um flokkurin hereftir skuldi eita KRISTILIGA FÓLKAFLOKKURIN, Føroya Framburðs- og Fiskivinnuflokkur.

Meirluti var fyrri broytingini. Á ólavseku 1984 boðaði Adolf Hansen lögtingsformanninum frá navna-broytingini. Adolf skrivaði undir einsamallur. Valið í 1984 gekk illa fyrri okkara flokk, men

kortini fór flokkurin við í samráðingar um skipan av landsstýri.

3. januar var fundur á Hotel Hafnia, sum góðkendi samgonguskjalið við ávísing broytingum.

Fundurin varð uppafurturkin 4. januar, og á tí fundinum varð gjørd innstilling til tingmenninar, har umboð fyrri 5 av 7 valdønum mæla til at landsstýrismáðurin kemur úr Norðoyum.

Eysturoyar valdømi mælir til í sínum brævi, at Adolf Hansen verður landsstýrismáður.

Møtt vóru umboð fyrri øll valdømini.

Adolf vildi sjálvur fara í landsstýrið, og Tordur segði, at um so var, vildi hann styðja Adolf.

Tingmenninir eiga endaligu avgerðina.

Mánadagin 7. hevði Adolf slept ætlanini at gerast landsstýrismáður. Hvat var so at gera?

Umboð fyrri øll valdømi høvdu samtykt, at flokkurin kundi góðkenna samgonguskjalið, og umboð fyrri 5 av 7 valdønum mæltu til at landsstýrismáðurin skuldi verða úr Norðoyum.

Men týsdagin boðaði Adolf frá, at hann hevði mist alt álít á Tordi Niclasen, samtundis sum hann kom við sínum egnu uppskotum til landsstýrismann (eitt um dagin í 3 fylgjandi dagar), — uttan at tosa við hin tingmann floksins, og uttan at virða tilmælið frá fundinum 4. januar so mikið sum tað pappir, tað var skrivað uppá.

8. januar varð aftur lýst til fundar. Á tí fundinum mættu umboð fyrri øll valdømi, uttan Suðuroyar valdømi, av tí at teir sluppu ikki norður. Yvir 50 fólk vóru á fundinum. Hetta var ein í allar mátar síðligur fundur. Adolf var ikki á fundinum.

Fundurin endaði við, at gjørd var soljóðandi samtykt: »Fundurin samtykkir at geva Tordur Niclasen álitisvættan og tekur undir við tí landsstýrismannavalevni, Tordur skjýtur upp.«

Á fundinum vóru 27 umboð við atkvøðarætti. Atkvøtt varð við seðlum, og úrslitið var 21 ja og 6 blankar (Eysturoy).

Formaðurin fyrri Eysturoyar Framburðs- og Fiskivinnufelag læt teirra seðlar innafur blankar, og segði at teir luttóku ikki.

Spurningurin er sostatt ikki um at »áttingarnir«

hava tikið valdið. Her er bert talan um vanligt demokrati. 21 av 27 atkvøddu ja, og 6 luttóku ikki.

Samtyktin varð gjørd, av tí at fundarfólkid vildi geva tí tingmanni álitisvættan, sum hevði brúkt demokratiskan framferðarhátt.

Her var ikki talan um »áttingarnar« og hini.

Her var ikki talan um »Kristiliga Fólkaflokkinn« mótevnis Framburðs- og Fiskivinnuflokkinum.

Her var bert talan um eina demokratiska avgerð. Ella valið millum demokrati og einaræði.

Adolf varð valdur í Eysturoy, og tí meti eg tað vera heilt náttúrligt, at umboðini í Eysturoynni styðjaðu hann.

Bert spell at Adolf ikki at enda vildi boyggja seg fyrri meirlutanum. Tá Adolf nú situr í andstöðu, er tað klárt í stríð við samtyktir landsfelagsins, og tað er sjálgjort!

Adolf er ikki tveittur út í myrkrið av nøkrum, — uttan av sær sjálvum. Aftaná hevur hann roynt gjøgnum bløð og sjónvarp at fáa fólk at taka synd í sær.

Adolf hevur virkað sum formaður síðan Kjartan Mohr legði frá sær. Juul hevur ongantið valt Adolf til formann fyrri tingfólkinn.

Tað er bert í einaræðis-løndum eystanfyri og vestanfyri, at formenn sita í 6 ár ella meir uttan val.

Í okkara flokki hevur tann tingmaður sum hevur flestar persónligar atkvøður virkað sum formaður.

Hesaførð hevði Tordur Niclasen 173 Juul Jacobsen 114 og Adolf Hansen 113

Í Russlandi vóru orð Stalins lóg, í Tysklandi vóru orð Adolfs lóg, men í okkara flokki skal demokratið ráða.

Adolfsa tíð í Tysklandi er farin í søguna, og tað sær út til at Adolfsa einaræðistið í okkara flokki er endað.

Í hvussu so er, er flokkurin ikki eitt »one mans show« longur. Tann tíðin er »definitivt« av.

Álvur Kirke

KFFFF — ein klandursflokkur

Tað vil so vera, at onkuntið tekur seg upp ósemja innan ein politiskan flokk. Men soverðið klandur, sum ræður innan tann flokkinn, sum skal eittast at vera kristin, hevur ein ongantið sæð áður í Føroya søgu.

Framburðsflokkurin, ið seinni tók tilnavnið Fiskivinnuflokkurin hevur altið verið sera litil. Helst av tí, at hann rætt og slætt ongantið hevur havt nakað sum helst veruligt í stevnskrá síni.

Roynt hevur verið við ymiskum snildum, sum t. d. at nýta kristindómin sum skálkaskjól. Men slíkt virkar bara ikki. Ein flokkur, sum als einki hevur at bjóða fólkinum,

kann ikki fáa undirtøku fólksins.

Nú er tað soleiðis, at politikarar standa ofta fyrri skotum. Ofta av røttum. Eg minnst fyrri nøkrum árum síðan, tá ið valfundir vóru í byggunum á Sandoyinni. 5 flokkar lögdu fram sjónarmið síni. Rúkandi ósamdir sjálvandi, men hvør flokkur hevði tó sína stevnu. Fiskivinnuflokkurin sum hann tá varð nevndur, hevði eitt umboð. Tað var eitt konufólk, sum stóð og geylaði um Sandoyar Meginskúla.

Nú skal tað viðmerkjast, at als einki bagir nevnda skúla, men hvat hevur slíkt við politikk at gera. Hvør kann velja ein

flokk, ið sýnir fram sum einasta umboð eitt konufólk, ið stendur sum eitt vitlest og geylar um, at børnini fara at roykja, tá tey koma í meginskúla?

Hetta var so eitt dømi. Men hvussu er nú. Hvát hevur hesin flokkurin at bjóða fram í dag? Einku uttan klandur. Nú skal hann eittast at vera kristiligur, og umboð hansara meyla um familjupolitikk og annað, sum teir als einki gera nakað við.

Nei, eg haldi, at tit áttu at uppløyst flokkinn í staðin fyrri at brúka navn Harrans til klandur. Slíkt hava vit nóg mikið av frammanundan.

vanligur borgari

Til Skúlan á Trøðni!

Eg eri samdur við »ein harman deyvan«, sum hevur skrivað í øll bløðini.

Eg havi gingið í Spesial-skúlanum, har eg fekk litið burturúr undirvísingini í føroyskum máli, livfrøði, plantufrøði, landlæru, enskum og týskum.

Eg varð settur í klassan saman við blindum og orðblindum. Eg skilt ov litið av, hvat lærarin segði og undirvísti okkum, og hann dugdi ikki teknmál.

Tá eg var liðugur við skúlan, var eg ikki varugur við, at eg varð illa undirvistur, áðrenn eg kom út í samfelagið og í deyvafelagið.

Eg vil takka Deyvafelagnum fyrri nógv góðar upplýsingar, sum hava kunnað meg nógv. Teknmálið hjá mær økist stöðugt, og eg skilji nógv betur í dag enn áður.

Eg eri so harmur yvir, at tey deyvu í dag, sum

ganga í skúlanum, fáa somu vánaligu undirvísing, sum eg havi havt fyrr.

Eg vóni, at hetta bræv og brævið frá Deyvafelagnum hava gjørt fólk varug við støðuna, og eg heiti á tykkum um at gera okkurt við tað, so tey deyvu fáa holla undirvísing.

ein fyrrverandi
deyvameingur frá
1970-unum.

Fischer Heinesen skrivur:

Eitt sindur um motorbátar í Norðoyggjum

Fyrsti motorbátur, ið kom til Norðoyggjar, var URANIA, ið hoyrði heima á Húsum og kom í 1905 um várið — opin bátur.

Annar motorbátur í Norðoyggjum var NOLSOYARPALL, for nú undir at byggja HAVFRÚNNA, sum á sumri 1905 var í Íslandi og fiskaði.

Tað, eg serliga ætlaði við hesi grein, var at siga frá linuspælinum. JARNHEYSUR og ROYNDIN (tann fyrri bygdur í Havn, tann seinni á Biskupstøð) komu samtundis fyrst í mars 1907. Teir tóku lut í várróðrinum, og fóru síðani til Íslands.

Tá Jarnheysur og Royndin komu aftur úr

Íslandi, høvdu teir linuspæl. Um Havfrúgvinn, sum tá hevði verið 2 ár í Íslandi, hevði linuspæl ella ikki, tað tori eg ikki siga nakað um. Undir Íslandi royndi ROYNDIN á tveimum stykkjum, meðan tað á Norðhavinum bert er eitt stykki dýpi.

Fyrstu ferð, at slapp við á Norðhavið, drógu teir við spæli. Áðru ferð, eg slapp við, byrjaðu teir at draga við spæli, men so omlaði hann veðrið, og so tóku teir av spælinum og fóru at draga við hond — spælið var so óstortligt, tað fjarðaði ikki eftir, so sum spælini í dag gera.

Teir bátar, ið ikki fóru til Íslands, fingur sær ikki spæl, og tá teir, ið plagdu at vera í Íslandi um summarið, góvust við hesum, so fanaðu spælini burtur smátt av smáum, men í 20-unum komu tey afturfur i nýggjari útgávu.

Í 1700-talinum var maður, Simun Andrássonur, í Mikla Framhald á síðu 16